

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6, Telefon 4001-4004

Mesečna naročnina 18 Kr, za inostranstvo 31-50 Kr,

Ček, rač., Ljubljana 10.350 za naročnino in 10.349 za inserate

NOVEMBER 1943

17
SREDA

Erfolgreiche deutsche Abwehr im Osten

Deutsche Gegenangriffe bei Kriwoi Rog und Shitomir - Hohe blutige Verluste der Sowjets bei Smolensk - In zwei Tagen 481 Sowjetpanzer vernichtet - Geringe Kampftätigkeit in Süditalien - Wieder feindliche U-Boot in der Ägäis versenkt 16 USA-Bomber im südgrichischen Raum abgeschossen Deutscher Luftangriff auf Plymouth

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 16. November. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im grossen Dnjeprobogen rannte der Feind südwestlich Dnjepropetrovsk und nördlich Kriwoi Rog erneut mit starken Kräften gegen unsere Front zu. Seine Angriffe scheiterten am erbitterten Widerstand unserer Divisionen, die immer wieder zu entschlossenen Gegenangriffen antraten und dabei eine vorübergehend durchbrochene feindliche Gruppe vernichteten. Allein in einem Divisionsabschnitt wurden 71 Panzer des Feindes abgeschossen.

In den feindlichen Brückenköpfen nordwestlich Kremenchug und nordwestlich Tscherkassy herrschte gestern lebhafter Kampf.

Im Kampfraum von Shitomir wurden bei eigenen Gegenangriffen mehrere Feldstellungen der Sowjets durchbrochen, zahlreiche schwere Waffen erbeutet und eine eingeschlossene feindliche Kampfgruppe vernichtet. Starke Gegenangriffe des Feindes scheiterten. Trotz ungünstiger Wetterlage unterstützte die Luftwaffe durch immer wiederholte entschlossene Angriffe besonders wirkungsvoll die Kämpfe der dort eingesetzten Verbände des Heeres und der Waffen-SS.

Südwestlich und nördlich Gomel wurden neue, von Schlachtfliegern und Panzern unterstützte Angriffe der Sowjets abgeschlagen oder aufgefangen.

Westlich Smolensk griff der Feind mit zahlreichen Schützendivisionen und starken Panzerkräften weiter an. Er wurde in zusammengefassten Abwehrfeuer aller Waffen abgewiesen und erlitt dabei hohe blutige Verluste. An dem Abwehrerfolg hat die deutsche Artillerie besonderen Anteil, die durch ihr wendiges

Feuer feindliche Bereitstellungen zerstückte und Einbrüche abriegelte. Nordwestlich Smolensk und im Raum von Nowel werden heftige örtliche Kämpfe gemeldet.

In den letzten beiden Tagen wurden an der Ostfront 481 Sowjetpanzer vernichtet.

In den schweren Kämpfen der letzten Wochen haben sich im Kampfgebiet von Kiew die Thüringische 7. Panzerdivision unter Führung von Generalmajor v. Manteuffel und auf der Krim die Fränkisch-sudetendeutsche 98. Infanteriedivision unter Führung von Generalleutnant Gareis besonders ausgezeichnet.

Von der süditalienischen Front wird ausser beiderseitiger Artillerie- und Spähtruppentätigkeit nur ein erfolgloser Angriff nordamerikanischer Kräfte gegen eine nördlich Mignano gelegene Höhe gemeldet.

Auf der Insel Leros halten die Kämpfe unserer Landungskräfte mit der feindlichen Inselbesatzung noch an.

Küstenschutzkräfte der Kriegsmarine versenken in der Ägäis wiederum ein feindliches Unterseeboot.

Bei Angriffen gegen deutsche Flugplätze im südgrichischen Raum wurden gestern 16 nordamerikanische Bomber abgeschossen.

Britische Störflieger warfen in der vergangenen Nacht einige Bomben auf Westdeutschland. Bei schwacher feindlicher Fliegertätigkeit über den besetzten Westgebieten wurden sechs britisch-nordamerikanische Flugzeuge abgeschossen.

Ein starker Verband schwerer deutscher Kampfflugzeuge griff in der vergangenen Nacht die Hafenstadt Plymouth mit guter Wirkung an.

Uspešna nemška obramba na vzhodu

Nemški protinapadi pri Krivem Rogu in Žitomiru - Velike krvave izgube Sovjetov pri Smolensku - V dveh dneh uničenih 481 sovjetskih oklepnikov - V južni Italiji majhni boji - V Egejskem morju ponovno potopljena sovražnikova podmornica - Nad južnogrškim področjem sestreljenih 16 ameriških bombnikov - Nemški letalski napad na Plymouth

Führerjev glavni stan, 16. nov. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja.

V velikem Dnjeprovem kolenu je sovražnik z močnimi silami znova navalil na našo črto jugozahodno od Dnjepropetrovska in severno od Krivega Roga. Njegovi napadi so se izjalovili ob ogorčenem odporu naših divizij, ki so vedno znova prešle v odločne protinapade in pri tem uničile neko začasno prodirno sovražnikovo skupino. Samo na odseku ene divizije je bilo sestreljenih 71 sovražnikovih oklepnikov.

V sovražnih mostiščih severozahodno od Kremenchuga in severozahodno od Čerkasija je vladalo včeraj živahno bojno delovanje.

Na bojišču pri Žitomiru so bile z lastnimi protinapadi prodirne številne poljske sovjetske postojanke, mnogo težkega orožja je bilo zaplenjeno, neka obkoljena sovražna bojna skupina je bila uničena. Močni sovražni protinapadi so se izjalovili. Kljub neugodnemu vremenu je letalstvo z vedno znova ponavljajočimi se odločilnimi napadi posebno uspešno podpiralo boje tamkaj nahajajočih se oddelkov vojske in vojnihi čimne SS.

Jugozahodno in severozahodno od Gomela so bili odbiti ali zadržani novi, z bojnimi letalci in oklepniki podprti sovjetski napadi.

Zahodno od Smolenska je sovražnik nadalje napadal s številnimi strelskimi divizijami in z močnimi oklepnimi silami. Z osredotočenim obrambnim ognjem vsega orožja je bil zavrnjen ter je pri tem utrpel visoke krvave izgube. Posebne zasluge ima pri tem uspehu nemško topništvo, ki je

s svojim gibčnim ognjem razbilo sovražne pripravljalne postojanke in zajelo njegove vdore.

Severozahodno od Smolenska in na področju pri Nevelu poročajo o hudih krajevnih bojih.

V obeh poslednjih dneh je bilo na vzhodnem bojišču sestreljenih 481 sovjetskih oklepnikov.

V težkih bojih zadnjih tednov sta se posebno odlikovali na bojišču pri Kijevu 7. turinška oklepna divizija pod vodstvom generalnega majorja von V. Manteuffla, na Krimu pa 98. frankovsko-sudetkonemška pehotna divizija pod vodstvom generalnega poročnika Gareisa.

Z južnoitalijanskega bojišča poročajo poleg obojestranskega topniškega in ogledniškega delovanja le še o brezuspešnem napadu severoameriških sil proti neki severno od Mignano ležeči višini.

Na otoku Lerosu se še nadaljujejo boji naših izkrcavalnih sil s sovražnikovo otoško posadko.

Obalne zaščitne sile vojne mornarice so potopile na Egejskem morju znova neko sovražno podmornico.

Pri napadih na nemška letališča na področju južne Grčije je bilo včeraj sestreljenih 16 severoameriških bombnikov.

Britanska motilna letala so odvrgla v pretekli noči nekaj bomb nad zahodno Nemčijo. Pri slabem sovražnem letalskem delovanju nad zasedenimi zahodnimi ozemlji je bilo včeraj sestreljenih 6 britanskosevernoameriških letal.

Močan oddelek težkih nemških bojnih letal je v pretekli noči napadel pristaniško mesto Plymouth z dobrim uspehom.

Lepo dejanje nemške velikodušnosti

Iz zaporov okrož. sodišča je bilo izpuščenih 194 Slovencev

Ljubljana, 16. novembra.

Gauleiter und Oberster Kommissar in der Operationszone »Adriatisches Küstenland« dr. Rainer je poveljstvom 194 Slovencev, ki so bili v zaporih italijanskega vojaškega sodišča na okrožnem sodišču v Ljubljani. Vsi so bili danes izpuščeni na svobodo.

Nemške oblasti so odločile na delu, da naši domovini pripravijo do miru in reda in do rednega življenja. V zadnjih dveh mesecih so se vrstili številni ukrepi nemških oblasti, ki so nam olajšali skrb za naš obstoj in naš prospek.

Danes pa je Gauleiter in Oberster Kommissar in der Operationszone »Adriatisches Küstenland« storil izredno dejanje milosti, ko je poveljstvom 194 slovenskih jetnikov bivših italijanskih vojaških zaporov. Njih dejanja so bila predana pozabi, s tem pa so bili svojim družinam vrnjeni toliko redniki, starišem toliko sinovi in hčere, obratom toliko pridni delavci in sotrudniki, ki bo-

do sedaj vsi živa pričra izredne naklonjenosti nemškega rajha in njegovih predstavnikov za nas in za naše ljudstvo. To prelepo dejanje razumevanja in naklonjenosti velikega nemškega rajha do malega slovenskega naroda, ki ga je vzel v zaščito, pa nas vse obvezuje do čustev hvalečnosti in povečanega dela v lojalnosti in čvrsti volji doprinesti ves svoj delež v veliki borbi, ki jo vodi nemški rajh za lepšo bodočnost Evrope in njenih narodov.

Danes je v mnogo slovenskih domov — ki jih je toliko razdejanih po zločinem komunizmu — zopet prisiljal žarek veselja in blagoslov srečnega snidenja. Vrhovni predstavnik nemške oblasti pri nas je s svojim izrednim dejanjem tem 194 družinam omogočil trenutke sreče, ki ne bo zajela samo teh družin, ampak vsa slovenska srca v spoznanju, da nas na naši poti k lepši bodočnosti spremlja tako globoka in toliko naklonjena skrb velikega nemškega rajha.

Ameriški poslanec o prevari z »razpustom« kominterne

Stockholm, 15. nov. DNB. »Ladje, ki vozijo v Sovjetsko Rusijo pošiljke po zakonu o posojilu in najemu, se vračajo v USA s kupi propagandnega gradiva v obliki tisočev časnikov in časopisov.« Izjavil po poročilih iz Washingtona republikanski poslanec mesta Michigan Dondero v ameriški predstaviški zbornici. To senzacionalno razkritje prevare z domnevnim »razpustom« kominterne je zbudilo živahno pozornost v širokih krogih v USA.

Dondero je nadalje izjavil v svojem govoru, da je nedavna konferenca v Moskvi sicer res ožje povezala Ameriko in Sovjetsko Zvezo, da pa pošiljanje boljševiških propagandnih tiskovin v USA povzroča gotovo nesoglasje v teh odnosih. Ti časopisi so vsebovali članke, ki so zahtevali ustanovitve boljševiških skupin v USA. Pošiljanje teh časnikov in časopisov se je pričelo šele po »razpustu« kominterne.

Odkritje ameriškega poslanca v wa-

shingtonskem parlamentu jasno dokazuje, kako pravilno je bilo naziranje, da je treba sprejeti izjave o »razpustu« kominterne z vsem onim nezaupanjem, ki je potrebno pri sličnih sovjetskih objavih. Boljeverje je že od svojega nastanka poskušal vtihošiti v neolajni maski v one dežele, ki so se mu zdele pripravne za njegovo udejstvovanje. Spominimo se zgolj na »ljudske fronte«, ki so pri pravljale tla boljševizmu v Španiji pred državljansko vojno in pa v Franciji. Trgovske družbe, lige za človečanske pravice, društva proti antisemitizmu ali kakor so se pač že imenovala ta skrivališča — povsod so kaj kmalu lahko ugotovili boljševiški vpliv in odvisnost od moskovske agitacijske centrale. Sedaj mora Amerika mirno gledati, kako jo zastuplja boljševiški strup, ki ji ga tajno vcepljajo. Evropa pa se lahko iz tega primera pouči, da jo je edino pravočasen poseg Führerja in nemškega orožja lahko šel rešil pred boljševiškim kaosom.

Beirut v vojnem stanju

Ceste posejane s kamni - Poročilo očitca o dogodkih v Libanonu

Zeneva, 16. nov. DNB. Londonski »Daily Express« priobčuje poročilo očitca iz Beiruta. Mesto je praktično v vojnem stanju. Senegalska pehota patrolira po cestah. Vse javne zgradbe strazi jo čete. Poslopje narodne skupščine je obkoljeno in hermetično zaprto. Ceste so posejane s kamni, katerih se je poslužilo prebivalstvo pri spopadih z degaul-

lovi. Senegalski črnci so ponovno streljali v množico.

Izmir, 16. nov. DNB. Po vseh poročilih se je položaj v Beirutu še poslabšal. Solihova vlada je imela tajno sejo, na kateri je zaradi izdajstva obsodila na smrt izdajalca Eddeja, ki ga je de Gaulle postavil za novega libanonskega ministrskega predsednika. Edde si že tri dni za-man prizadeva, da bi sestavil novo vlado.

Obračun z letalskim terorjem

V svojem zadnjem govoru je Führer omenil tudi strahovale anglosaške napade na nemška mesta in na nemško civilno prebivalstvo. V zvezi s tem je Führer dejal: »Kar me boli, so izključno žrtve v domovini, predvsem žrtve med ženami in otroki. Kar me boli, je dejstvo, da so ti ljudje zgubili svoje imetje. Temu nasproti je škoda v naši industriji mnogo manjšega pomena. Ta škoda niti najmanj ne ovira stalnega naraščanja našega oboroževanja. Lahko pa smo si na jasnem: naša mesta si bomo znova zgradili lepša kakor kdaj koli prej in sicer v najkrajšem času.« Nekoliko pozneje je Führer dejal: »Gospodje naj verjamejo ali ne, toda ura povračila bo prišla! Ceti-tudi trenutno ne moremo doseči Ameri-ke, potem nam hvala Bogu ena država leži prijemljivo blizu in te se bomo držali.«

S tem je Führer jasno označil dvoje dejstev: da teroristični napadi niso prizadeli in ohromili nemške vojne indus-trije, temveč le civilno prebivalstvo in da bo prišla ura povračila.

Nemško civilno prebivalstvo pri teh napadih sicer zelo trpi, prizadeti so šte-vilni kulturni in zgodovinski spomeniki, prizadete so stanovanske hiše, nikakor pa ni zlomljena moralna nemškega pre-bivalstva. Ravno najbolj prizadeti so avantgarda strahotnega povračila za div-jaske napade, ki ga je Führer ob tej priložnosti jasno napovedal. Ta napoved ni prazna grožnja, marveč je tako resen opomin sovražniku, kakor tudi zagoto-vilo nemškemu narodu, da bo nemška oborožena sila z obrestmi vred popla-čala sovražniku vse njegove divjaške na-pade in vsa nečloveška grozodejstva. Führer ni povedal, kdaj in kako se bo to zgodilo — to spada med vojaške taj-nosti — le to je povedal, da do povra-čila bo prišlo in kakor so se doslej vse Führerjeve napovedi izpolnile, tako se bo izpolnila tudi ta napoved.

Odmevi Führerjevega govora med nemskim ljudstvom nam jasno dokazuje-jo, da sovražnik s svojim bombardira-njem udara v prazno. Izpodletel mu je namreč glavni cilj, to je omajati pogum nemškega ljudstva in zrahljati nezmo-ljivo povezanost ter neomajno zaupanje med Führerjem in nemskim ljudstvom. Zgodilo se je ravno obratno. Nemško ljudstvo se še tesneje oklepa svojega vodstva in je pripravljeno za neumlje-no nadaljevanje borbe do končne zmage. Nemško ljudstvo se tudi dobro zaveda, da ga sovražnik ne bo mogel nikdar premagati z letalskim terorjem. Odločitev bo v tej orjaški borbi padla na bojišče, kjer stoji povsod nepremagljiva nemška vojska. Na bojnem polju bo padla odlo-čitev tako proti vzhodnemu boljševizmu, kakor proti zahodnemu bogataštvu. Tega se dobro zaveda nemško ljudstvo, z njim pa tudi vsi ogroženi evropski narodi, ki vidijo v Nemčiji in njenem vodstvu svo-jo rešitev.

Zakaj je iz AMGOT-a nastal AMGET

Rim, 15. nov. DNB. V krogih repu-blikanokofaistične stranke ugotavljajo z ironičnim zadovoljstvom spremembo ime-na, ki je sedaj bila ponovno izvedena pri angloameriški vojaški vladi v južni Italiji. Prvotno se je ta vlada imenovala AMGOT — »Allied Military Government for Occupied (torej zasedene) Territories«. To izjavljajo zveneče ime so spremenili ob spremljavi hrupne agitacije v MALT — »Military Administration of Liberated (torej osvobodjene) Territories«. Očitvidno je bilo na boljševiški pritisk po moskov-ski konferenci zopet izpremenjeno to ime, ki se sedaj glasi AMGET — »Allied Military Government for Enemy (torej so-vražne) Territories«.

S tem pa je politični položaj tudi na znanj zopet jasen. Iz zasedenih ozemelj, ki so bila nenadoma imenovana »osvobo-jena« ozemlja, so sedaj postala sovražna ozemlja. Južni Italijani sedaj vedo, kaj lahko pričakujejo od svojih takozvanih »osvoboditeljev«, ki so sovražniki. To pa sedaj tudi sami odkrito priznavajo.

Rim, DNB. Na ozemlju Sicilije, za-sedene od Angloamerikancev, so do-segle cene živil pri črni borzi še nikdar doseženo višino, 1 kg kruha stane 35, 1 kg testenin 37 in 1 jajce 13 lir.

Stockholm, DNB. Po vesti iz Can-berre je objavil avstralski ministrski predsednik Curtin, da je bil imenovan Gloucesterski vojvoda za generalnega guvernerja Avstralije.

Stockholm, DNB. Anglija pričena vedno ostreje nastopati proti zastopni-kom de Gaulle v Siriji. Dokaj odprto ga pozivajo, da »se varuje diktatorskih po-zelenj«.

ker vsi vodeči politiki odklanjajo sode-lovanje. Od ponedeljka zjutraj je libanonska meja zaprta za vsak promet razen za vo-jake prevoze. Sirijska meja je še od-prta.

Anglija, ki je opelala degaullovec, da bi si v Libanonu oslala prste, se sedaj pripravlja, da tudi sama poseže v ta spor in spravi Arabce pod svojo oblast. Po poročilu iz Kaira smatrajo v Londonu do-godke v Libanonu, ki se že širijo na Si-rijo, za tako resne, da bodo angleške oblasti prisiljene »poseči vmes«.

Ruska cerkev in Balkan

Stockholm, 16. nov. DNB. Švedski opazovalci v Washingtonu so menja, da je bila v Moskvi pri razgovorih skle-njena sprememba nekaterih členov montreuske pogodbe, in prevladuje ce-lo mišljenje, da so pri razgovorih o teh morskih očinah šli celo dalje. Tako se trdovratno vzdržuje govorica, da je ne glede na gotova oporišča, ki naj jih dobijo zavezniki, bilo predvideno tudi nele nadzorstvo zaveznikov in to predvsem Sovjetov nad Carigradom, pri čemer bo Sovjetom dovoljen v mi-ru in vojni prost prehod skozi ožine. V kolikor pa so razpravljali v Moskvi o sovjetsko-ruski ideološki nadvladi nad Balkanom, se mora po washingtonskem mnenju Turčija sprijazniti z dejstvom, da tak vpliv zahteva že pripadnost ve-čine balkanskih narodov pravoslavni

cerkvi, katere najvišja predstavnica je moskovska pravoslavna cerkev. Po ne-davni Stalinski črčavski potezi, s ka-tero je dal tej cerkvi ponovno uradno podporo mislijo v Washingtonu, da bo-do v bodočnosti balkanske države pod vplivom ruske cerkve in s tem po nje-nih pokroviteljih v sovjetski vladi. Tu-di bodoči gospodarski odnosi med Tur-čijo in Sovjetsko zvezo so bili obrva-nani na moskovski konferenci. Kot osnovo so vzeli, da je Turčija s svojim presežkom poljedelskih proizvodov v stanju, da dobavlja Sovjetom živež in tako prepreči lakoto v Južni Rusiji. Balkanski narodi so boljševizem in njegovo »sversko svobodo« že v de-ja-njih spoznali in se bodo zato z vsemi sredstvi uprli vsaki obliki sovjetske nadoblasti.

Pehota - nositeljica bojev

Dr. Göbbels sprejel vojake nekega napadalnega oddelka

Berlin, 16. nov. DNB. Minister dr. Göbbels je v ponedeljek sprejel vojake nekega pehotnega oddelka, ki so prišli neposredno iz prve bojne črte vzhod-nega bojišča v Nemčijo, da obiščejo taborišča za vojno vzgojo Hitlerjeve mladine. Dr. Göbbels je pozdravil te z najvišjimi priznanji za boje iz bliž-ine odlikovane vojake, na čelu z nosil-cem viteškega križa nadporočnikom Romeikejem, ter jim izrekel pristržno dobrodošlico. V jedrnatih besedah je orisal smisel te vojne, ki jo bojujeta fronta in domovina v najožjem tova-ristvu navzile vsem tegobam do zmago-vitega konca. Posebno je častil mini-

ster nemško pehoto, ki predstavlja naj-odločilnejše orožje in je prav za prav nositeljica bojev in ki zasluži, da vedno znova sprejema iz nemške doraščajoče mladine najboljše naraščaj.

Kratka poročila

Stockholm, DNB. Pri avtomobilski nesreči je po vesti iz Kaira v pone-deljek ponesrečil kralj Faruk. Vendar ei je le na več mestih odrgnil kožo.

Stockholm, DNB. Kakor poroča Reu-ter, je zaradi dogodkov v Libanonu vložila tudi transjordanska vlada pri angleški vladi formalni protest.

Kmečka mladina krepi domobranske vrste

Neprestan dotok svežih borcev z dežele - Bojaželjnost naših fantov in pripravljenost za dokončen obračun s komunisti

Ljubljana, 16. nov.

Vrste domobrancev se vedno bolj množijo. Vnema prvih prostovoljcev, ki so se prijavili v domobransko legijo, se spreminja sedaj v splošno navdušenje mladine, ki se v trumah priključuje v domobranske vrste in z gorečim navdušenjem sprejema prva navodila, se oblači v domobranske uniforme, s ponosom priprena na čepice slovenskega tribarvnice in objema orožje ter prejeto opremo. Tako prihaja zavedna mestna mladina, ki je še ni vse pokvaril komunistični duh ali dvomljivost in nezaupnost, oziroma strahopetnost, še bolj pa kmetijska mladina, ki je na lastni koži spoznal, kaj pomenja komunistično divjanje za njihove družine, za njihove domove in za njihova življenja sama.

V Ljubljano prihaja sedaj na tisoče kmetijskih mož in fantov z dežele. Tako vidimo po mestu čete preprosto oblečenih kmetičev in fantov, vsak s skromnim brašnikom, kolikor ga je v naglici utegnil vzeti seboj, nekateri so seveda tudi brez nje, ker niso utegnili, da bi kaj jemali seboj ali pa niso imeli kaj vzeti, kakaj ponekod je komunistično divjanje uničilo prav vse. Čete, pred katerimi stopa domobranec s puško ali jih spremlja kak častnik ali podčastnik, nikakor niso ujetniki, temveč zavedni kmetje, temelj naroda, ki se sedaj ponovno pripravljajo, da zgrabi za orožje proti sovražniku domovine in naroda.

Ob obletnici smrti L. Ogrina

Ko smo se v nedeljo na ljubljanskem pokopališču spominjali vseh tistih Slovencev in Slovenk, ki so postali posledno ali neposredno žrtve zločina komunističnega divjanja po slovenski deželi, je veljal naš spomin tudi Tebi, Ludviku Ogrinu, ki si našel svoj večni mir v velikem slovenskem grobu na Rabu.

Pred dobrim pol drugim letom si moral nastopiti svojo zadnjo težko in trnjevo pot. Kot zavednega in vseskozi neoporečnega Slovence, vestnega in marljivega uradnika uprave naših listov in odločnega komunističnega nasprotnika Te je pograbila cesarska in badoljevska soldateska ter Te poslala kot — komunista v taborišče na Rab. Tebe, ki si iz dna duše, z vsem svojim prepričanjem sovražno in povsod zavračal ta moderni krivi nauk. Tebe, ki si se vedno neustrašeno boril proti tej moderni zablodi in kugi ter jo pobijal, kjer koli si je mogel! Toda Ti si bil moral na Rab in si moral tam tudi umreti z ostalimi številnimi nedolžnimi slovenskimi ljudmi! Moral si umreti, ker si bil nedolžen in protikomunist! Pristajati komunistične OF so se namreč zaradi svojih zvez in sodelovanja s cesarsko in badoljevsko vojsko pričeli kaj kmalu vrnati domov, kjer so potem lahko nadaljevali svoj rabeljski posel nad slovenskim narodom. Le Ti, dobra in poštna slovenska duša, ki nisi zagrešila ničesar protipostavnega, le Ti si nisi mogel vrniti!

Zaman so bila vsa prizadevanja podjetja samega, kateremu si tako zvesto služil, zaman vsa škofova pisma in posredovanja, zaman vse ostale intervencije Tvojih prijateljev, zaman vsa dokazovanja, da si žrtve komunistične denunciacije! Vse zaman! Ti si ostal še nadalje v taborišču, v njem stradal, trpel in hiral iz dneva v dan, dokler Te Vsemogočni ni rešil vseh zemeljskih življenjskih trdov ter Te poklical k sebi v lepše življenje. In kot posmeh in podla hinavščina je bila potem izjava pristojnih cesarskih in badoljevskih oblasti vsem Tvojim prijateljem, da si res nedolžen in da se lahko vrneš domov k svoji družini, ki svoji ljubljani življenjski družici in svojemu nedolžnemu otročiču, na svoj domček, ki si ga postavil s tako toplotno in vdano ljubeznijo. Dovoljenje je bilo namreč izdano šele potem, ko si bil Ti že mrtev!

Tako se sedaj ob obletnici Tvoje smrti hvaležno in toplo spominjamo tudi Tebe, dragi Ludviku Ogrinu! Tudi Tebe, tudi Tvoje žrtve, ki si jo moral doprinesiti za svoj težko preizkušeni narod. In se Te bomo spominjali vedno, kakor vseh ostalih, ker pomeni tudi Tvoja smrt stvarni opomin in krik vsem živim Slovincem, naj se, iztrežnijo vsaj v zadnjem trenutku ter v svoji sredini zatro komunizem, če hočejo sploh še živeti kot svobodni in veran narod ter vršiti svoje poslanstvo na svoji slovenski zemlji!

Tragedija na Turjaku

V gradu se je življenje nekoliko ustavilo. Prva dva dni se je namreč vse bilo v nekakem vznemirjenju, vse je bilo drhtelo. Kmalu pa smo si vsaj nekoliko opomogli in se utrdili v svoje položaje, v katere so nas zabili komunistični tolovaji. Pa niso bili sami, ko so nas napadali, banditi! Vse težko orožje, to je topove, tanke in oklepne avtomobile, so vodili izdajalski badoljevski »junaki«. Kar završalo je po gradu od sobe do sobe, kadar se je bližal gradu oklepni avtomobil ali pa tank, seveda kr. italijanski z vozači vred. Sprva smo se tega orožja nekoliko bali, ko pa smo videli, da se gradu približati ni upal nobeden, je bilo našega strahu konec. Ah, ti presneti kr. Lahi, če ti ne bi pomagali našim slovenskim komunistom — bratom našim — ne bi bilo vsega tega gorja, ki nas je doletelo.

Včasih se je tudi kakšna »stvarica« ojunčila in nam povedala v opomin par lepih besed, ki jih v naših slovarjih komaj najdemo ali pa jih sploh ni, ki pa je okoli nje nekoliko završalo, je funaška tolovajska brž skrla svojo pametno glavo na varno za okope. In takih primerov je bilo dosti.

Ko pa so komunistični banditi uvideli, da nas ne bodo mogli kar tako spraviti v grob ali pa v sužnost, so začeli streljati na nas s težkim topom,

Domobranci so nastanjeni v nekaterih ljubljanskih solah, med temi sta Srednja tehnična šola in realna največji. Tja dovažajo tudi evakuirane z dežele. Samo na realki je danes število kmetov preokoli tisoč, pa še pričakujejo za popoldne novega dotoka mož in fantov. Stari domobranci kmetke može in fante skrbno sortirajo. Najprej odločijo iz njihovih vrst vse take, ki so bili ali so še tajni komunistični »terenci« ali simpatizerji ali so bili celo aktivni komunistični borci. Morda najdemo med njimi celo kakšnega takega, ki ima na vesti umore, požige in pokolje, pa se je vtihotapil med poštene može in fante. Vsi ti komunisti so seveda takoj postavljeni pod stražo in odvedeni k zasiljanju. Dalje so tudi taki, ki so bili od komunistov prisilno mobilizirani in so sedaj srečni, da so rešeni komunistične komande. Ti se z največjo gorečnostjo priključajo k domobrancem in kar prosijo, naj jim dajo čimprej puške v roke. Vsa kmetijska mladina, ki je prišla v Ljubljano, pa je kar nestarna, kdaj pride pred naborno komisijo in prejme orožje. Toda domobranci imajo načelo, da sprejemajo zaenkrat le moške, stare do 40 let. Vse druge odpustajo domov, dasi je med njimi

Pismo iz Gorice

Kakšno je versko življenje goriških Slovencev

Gorica, 13. nov.

Brez slovenskih okoliših vasi, ki so bile 1. 1929 priključene mestni občini, je sedaj v Gorici okrog 6000 Slovencev, dočim jih je bilo pred prvo svetovno vojno dvakrat toliko.

Do 1. 1914 so imeli Slovenci v vseh štirih mestnih župnijah prvo sv. mašo s slovensko pridigo, a dušno pastirstvo so skrbeli slovenski kapucini in frančiškani. V vseh solah je bilo izdatno poskrbljeno za varok. Čvetela je velika dekliška Marijina družba, lepo je tudi uspeval Tretji red pri frančiškanih na Kostanjevici. — Krščanski nauk za odrasle s slovenskim blagoslovom je uvelnel na Travniku (v cerkvi sv. Ignacija) kardinal Misia. Istotam je v postnem času vsak petek postna pridiga. — Za versko življenje med delavci je skrbelo društvo »Skalnica«.

Značilno za cerkvene razmere v Gorici je to, da se niti slovenskim zavednim nadškofom pod bivšo Avstrijo ni posrečilo, da bi dali goriškim Slovincem, ki so tvorili skoraj polovico prebivalstva, kako nedeljsko pridigo v poznejših urah. Slovinci, ki je hotel poslušati božjo besedo pri nedeljski sv. maši, je moral zgodaj vsajati. Tako se je zgodilo, da se je beseda božja oznanjala vedno skoraj samo služkinjam, okoliškim kmetiskim ljudem in le redkim versko poživljenim mešanom. Kako je z verskim življenjem pod Italijo? Izgubili smo verski pouk v materinščini v solah, odpravljati sta bili pridige v dveh župnih cerkvah, pri sv. Roku in pri sv. Vidu, odstranili so slovenske kapucine in frančiškane. Zelo slabo je tudi to, da sedaj samo en goriški župnik zna slovensko. Naši ljudje nimajo verskega pouka v slovenski niti pri nauku za žene.

V kljub temu pa moramo priznati, da duhovna oskrba Slovencev v Gorici ni bistveno slaba kot pred prvo svetovno vojno, seveda če izvajemo verski pouk v solah, ki je italijanski.

Pridige

Odpadli sta dve zelo slabo obiskani pridigi pri nedeljskih sv. mašah v cerkvah sv. Roka in sv. Vida, zato sta pa bili pridige v stolnici in pri sv. Ignaciju tem bolj obiskovani. V stolnici je sv. maša s slovenskim petjem in pridigo med mašo ob 6. V cerkvi sv. Ignacija je bila do 1. 1941 maša za Slovence ob 7. uri. Pod pritiskom tedanjih razmer ob razpada Jugoslavije je bila tudi ta sv. maša porinjena nazaj na 6. uro. Pridiga je tu po maši, da ne bi žalila italijanskih ušes, tistih nekaj Italijanov, ki si žele zgodnje maše. — V obeh cerkvah je bila dolgo vrsto let udeležba še večja kot pred prvo svetovno vojno, čeprav je naših ljudi zdaj v Gorici mnogo manj. Gorečnost vernikov je začela pojemati, ko so začeli po cerkvah rogoviliti z dvojezičnimi pridigami, z izirvanjem slovenske maše

Tragedija na Turjaku

ki so ga privlekli bog ve odkod, na razdaljo 200 m. Kljub toči bomb in min, kljub temu, da se je po sobah širil smrad po smodniku in da so bili vsi prostori zakajeni od ometa, združljivega kamna in opeke, nismo izgubili dobre volje in korajžja. Kljub temu, da je bila streha že razrušena in so bombe padale že na strop, je naša bojna pesem odmevala tja preko komunističnih napadalnih vrst in kot odmev pa smo slišali lepe, za naše uho nič kaj zveneče besede: »Predajte se, beli psi! Nas to ni ganilo.

Gospod z vami... Kvišku srca! Imamo jih pri Gospodu!« so šepetale naše ustnice pri sv. maši, ki se je vsak dan darovala v grajskih sobanah, kot odziv pa so zarežljale tolovajske strojnice. Seveda pa tudi naše strojnice niso molčale. Marsikdo ni še nikoli tako zamisljeno in premišljeno izgovarjal teh besed kot ravno sedaj, pri sv. maši v takih okoliščinah. Kvišku srca! Tudi naša molitev, ena sama prošnja, je šla kot še nikoli tako hrepeneče kvišku k Bogu, naj usliši naše in naših dragih bratov in sestri, ki še trpe pod komunističnim trinoštvom, mile prošnje in naj obvaruje slovenski rod vsega hudega. Tudi za ceno lastnih žrtvi! Saj žrtve morajo biti! Pa te so tudi bile, še vse preveč jih je bilo!

največ takih, ki bi postali radi domobranci, saj so večinoma člani nekdanjih vaskih straž. Izjavljajo, da bodo naprej služili narodu in da tudi v domačih vaseh, kamor se vračajo, ne bodo podčivali, temveč budno stali na straži pred komunistično nevarnostjo. Zato je neki mlad Dolenjec, star komaj 20 let, pripovedoval našemu sodniku: »Bolan sem, komaj sem prestal operacijo in morem jesti samo tekočo hrano. Nisem za vojaške pohode in zato me niso potrdili k domobrancem. Toda bil sem poprej član vaše straže, boril sem se prej in se bom v domačem kraju tudi potem. Puško mi bodo že dali!« Pri tem so se mu zasolile oči, same žalosti, da ne more s svojimi sovrstniki iz iste vasi in iste fars v ponosne domobranske vrste!

Domobranska legija pa dobiva s tem dotokom svežih mladih kmetičev fantov in mož najbolj, najbolj zanesljiv in vsaj bolj hraber, poživljen in kar je v vsaki pravi vojni najbolj važno, najbolj discipliniran, vzdržen človeški material. Častniki domobranske legije s ponosom zro na ta sveži dotok z dežele in oči jim razodevajo prepričanje, da bodo z našimi vrliimi kmetiskimi mladimi možmi mogli temeljito obračunati s komunistično drhaljo; najlažji bo seveda posel s priteneno in pokvarjeno ljubljansko mladino, ki je šla v komunistične vrste iskat uporiške romantike in pa lahkega, vseh užikov polnega življenja.

Pismo iz Gorice

Kakšno je versko življenje goriških Slovencev

Gorica, 13. nov.

Prav čudno se nam zdi pripovedovanje o verskih težavah, ki jih je morala premagati slovenska duhovščina s kardinalom Misia na čelu, da se je pri svetem Ignaciju uvedel slovenski krščanski nauk z blagoslovom. Vrši se vsako nedeljo ob 3 popoldne.

Zelo obiskane so bile postne pridige na Travniku — po vojni še bolj kot prej. V zadnjih letih se opaža tudi tukaj pojemanje gorečnosti. Mnogo mož in fantov je odsotnih — ali vojna bi morala ostale tembolj siliti, da se vrnejo k Bogu in pri njem iščejo pomoči.

Krščanski nauk za otroke

V solah krščanskega nauka za otroke ni, zato so si nekateri slovenski duhovniki prizadevali, da bi ta nauk nadomestili v cerkvah. Občudovanja vreden je v tem pogledu g. prof. msgr. dr. Pavlica, ki kljub visoki starosti zbira slovenske otročiče h krščanskemu nauku. Prav tako se že mnogo let z veliko poživljenostjo trudijo slov. vikariji v stolnici, da bi postregli s krščanskim naukom v materinščini otrokom v Rožni dolini, v Stari gorici, pa tudi v mestu samem. Na žalost ti gospodje nimajo nobene prave zaslonbe ne v predstojnikih, ki to reč le nekako bolj tolerirajo kot podpirajo, — pa tudi ne v slovenskih starših, ki iz bojazni ali neznanosti ali verske mlačnosti sploh ne kažejo skrb, da bi se njihovi otroci učili krščanskega nauka.

Verske družbe

Največ dobrega stori v tem pogledu Marijina družba, ki je še nedavno sam nadškof o njej dejal, da je »vetočar«. In res, članice ima okrog 300. Gorečnost in poživljenost je v njej velika. So pa v družbi predvsem služkinje, naša dekleta iz dežele, ki se rade žrtvujejo za Boga in za bližnjega — bodisi da je to rodni brat v stiski, bodisi da je to beden poganeček v misijonskih deželah. Ker je bila ta družba dolgo vrsto let edino zatočišče za slovensko mladino, nas je tem bolj bolelo, da se tudi zavedni slovenski ljudje iz mesta zanj kar nič niso zanimali. Ako bi mnogi tako ljubili svoj narod, kakor mrzijo Boga in Cerkev, bi bil naš verski in narodni položaj mnogo boljši. Kolikokrat je delal voditelj na to, da bi se v tej dekliški družbi ustanovil odsek za dijakinje in gospodične, pa ni našel razumevanja.

Pri sv. Ivanu, ki je podružnica svetega Ignacija, ima sedež Apostolstvo molitve, ki ga pred vojno ni bilo in ga je ustanovil ravnatelj g. Ivan Rečič na pobudo zares katoliškega jezuitskega p. Bule. Tam je vsak prvi petek zjutraj in zvečer pridiga s slovenskim petjem med

Deževalo so bombe zadnje tri dni, nas pa to ni stilo, kvečjemu le oviralo pri našem delovanju. Z vseh strani so padali strelji in iz vseh vrst orožja, pa nas še niso mogli dobiti v svoje satanske, s krvjo neštetihih naših bratov in sestri oblite roke. Nihče si ni upal približati se gradu, niti tanki. Bili smo sami, obkoljeni od vseh strani, vendar trdni kot skala. Ni nas omajalo prav nič, niti bombardiranje in streljanje, niti kliči in grožnje naših napadalcev — naših bratov. Pošiljali so nam komunisti žene in dekleta, doma iz okoličnega gradu, z belimi zastavicami, da pokličejo ven iz gradu svoje sinove in brate, a ti niso hoteli, čeprav jim je bilo dano na svobodno odločitev, ali ostanejo v gradu in se borijo, ali pa gredo ven. Vsakokrat pa so komunisti zahtevali triurno premirje. Kmalu pa so naši poveljniki spoznali komunistično nakano — kajti med premirjem so si izboljševali položaje — in tega niso več dovolili. Vsaka zveza s civilisti in sploh z vsem je bila prekinjena. Navsezadnje sami nase in na svojo moč smo se borili dalje. Včasih je nemško letalo preletelo bojno ozemlje, toda ko smo hoteli z rdečimi raketi poslali znake za pomoč, je že odletelo.

Morda pa v Ljubljani niso vedeli, da se na Turjaku borimo, da smo obkoljeni z vseh strani in morda se pa ni slišalo grozno streljanje do Ljubljane, ko so se slišale daleč naokrog?

(Dolje.)

mašo, oziroma blagoslovom. — Pričakovali bi pri tej pobožnosti veliko slovenskih vernikov, vendar se mnogi izgovarjajo, da ne morejo zgodaj vstajati. V večerna pobožnost pa je mnogim spet zato neprijetna, ker se zvečer prijetneje sedi v kavarnah ali kinih.

Zato je prišel voditelj Marijine družbe na misel, da bi vsaj krščanskim materam postregel s posebno mesečno pobožnostjo vsako sredo pred prvim petkom ob 4 popoldne v lepo opremljeni cerkvi Starega sv. Antona, ki je sedež Marijine družbe. Kljub vsem vabilom je udeležba silno pičila, ker je premalo verske in premalo narodnostne zavesti — ali ker je verska brezbriznost silnejša od narodne vneme. Tudi udeležba pri »Tretjem redu« in »Skalnici« je le majhna; tako da nobena ura ni za goriške Slovence in Slovence primerna, da bi se vsaj v cerkvi znašli kot družina, ki se v Bogu ljubi.

Tako smo si na Goriškem samim sebi največ škodo storili. Sv. Stolica in naši duhovniki so se veliko trudili, da bi slovenskim vernikom v Gorici ne bilo treba stradati božje besede v materinščini, ali verniki sami so se za svoje pravice v cerkvi premalo brigali in ogromna večina se jih kar nič ni posluževala, temveč je rajši delala število pri italijanskih pobožnostih. Zaradi tega so morali slovenski duhovniki večkrat slišati ta očitek: »Kaj se želite za svoje slovenske pobožnosti, saj Slovenci znajo vsi italijanski in rajši hodijo k italijanski službi božji.« In med temi verniki je mnogo takih, ki mislijo, da imajo celo monopol na narodnost.

Tako se je zgodilo, da je večina goriških slovenskih vernikov v duhovnem pogledu zelo nevedna, površna in mlačna. Tem večje pohvale so pa vredni tisti verniki, ki so se vsa leta pod Italijo skrbno posluževali duhovne pomoči, ki jim jo je nudila Cerkev po gorečih slovenskih duhovnikih. Ti so se versko poglabili in so živeli s Gerkvijo mnogo tesneje povezani kot pred 1. 1914. To priča velik porastek v prejemanju sv. zakramentov, pri vsakdanji udeležbi sv. maše, pri zanimanju za misijone in pri vsakem dobrem delu — do sedanje pomoči vsem od silnih udarcev sodobne šibe božje najbolj prizadetim.

Treba bo znova graditi in kaj boljšega ustvariti. Predvsem bo nujno, da se slovenskim mešanom nudi kaka sv. maša s slovensko pridigo v poznejših urah. Istočasno pa bo treba misliti na to, da zanamerna slovenska mladina dobi temeljit pouk v versku v materinem jeziku.

Slovenci pa naj ljubijo Cerkev, ki jih edina v dnevih najhujše preizkušnje ni zapustila.

Dr. Brumat.

NE POZABITE KUPITI ROMAN V SLIKAH I V A N H O E

Izvrševanje sodstva na operacijskem ozemlju Jadransko primorje

Na podstavi danih mi pooblastil odrejam:

Cl. 1. Sodišča izdajajo sodbe »V imenu zakona«. Kazenske stvari, ki tečejo pri italijanskih vojaških sodiščih, preidejo na civilna sodišča.

Cl. 2. Z izjemo zadev, ki se odkažejo Posebnemu sodišču za javno varnost, ostane dosedanja pristojnost domačih sodišč v vseh civilnih in kazenskih stvareh nedotaknjena.

Instance zunaj operacijskega ozemlja »Jadransko primorje« odpadejo.

Cl. 3. 1. Kdor stori napad na telo ali življenje pripadnika nemške oborožene sile ali nemškega urada, se kaznuje s smrtjo.

Prav tako se kaznuje, kdor stori nasilno dejanje proti nemški oboroženi sili, njenim napravam in ustanovam.

V lažjih primerih se sme prisoditi kaznen na prostosti.

2. V denarju in s kaznijo na prostosti, v hujših primerih pa s smrtjo, se kaznuje: a) kazniva dejanja zoper varnost življenja in lastnine;

b) kopičenje in skrivno kupčevanje, kakor tudi sleherni skupnosti škodljivo ravnanje;

c) nemški državi sovražno udeleževanje in pripomoč k temu;

d) neupoštevanje ali oviranje oblasti vseh ukrepov in odredb, kakor tudi vsaka nasnova k temu;

e) naklepno poškodovanje javnih ustanov in naprav (železnice, poste, telefona itd.), kakor tudi vsakršna gospodarska sabotaža.

Cl. 4. Pri Vrhovnem komisarju na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« se zaradi zavarovanja javnega reda ustanovi posebno sodišče. Imenuje se »Posebno sodišče za javno varnost«.

Vrhovni komisar na operac. ozemlju »Jadransko primorje« postavi predsednika in člane tega posebnega sodišča. Proti odločbam Posebnega sodišča ni rednega pravnega sredstva. Postopek pred Posebnim sodiščem se uvede na predlog pristojnega višjega SS- in policijskega vodje. Ta obtožbo in zastopa obtožbo v kazenskih stvareh pred Posebnim sodiščem.

Posebno sodišče ni vezano na zakone o postopanju. Izvesti mora postopek po prostem preudarku smotno in upošlečno. Obtožena je treba vselej zaslislati. Cl. 5. Vrhovni komisar na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« lahko sam od sebe ali pa na predlog pristojnega višjega SS- in policijskega vodje razveljavi odločbe sodišča ali ustavi tekoče postopke. Lahko odredi, da se postopek izvede pri določenem sodišču.

Cl. 6. O pomilostitvah odloča Vrhovni komisar na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje«.

Cl. 7. Vodja oddelka za pravosodje pri Vrhovnem komisarju na operacijskem

Krivi preroki

Po zgoraj citiranih izjavah sta nova zakramenta torej užitek in zaslužek; morda bi kazalo tudi omeniti še obrezo. Kajti v novem kraljestvu bodo vsi enakopravni, ako se uklonijo zakonskim postavam in podvržejo obredu obrežanja: »Znamenje obrežanja kaže, da mora vsak, ki je Gospodu po volji in v ščeh, dobiti znak vdanosti Bogu in njegovemu kraljestvu.« (Opravičenje.) Tak bodi pečat »pravičnosti vere«, o katerem govori Pavel v pismu Rimljanom. (Preučevanje.) To se pač pravi naravnost rogati se Pavlu in Novemu Zakonu: Apostola, ki se je s strastno vero boril proti temu, da bi obreza imela sploh kakšno vrednost za izveličanje, so ti ljudje sedaj napravili za patrona in varuha obrežanih! In »tako bo božje kraljestvo, to je — tisočletno vsežidovsko vladanje na zemlji. Vsi, ki se z voljo protivijo, bodo pod vladno železne šibe uničeni.« (Preučevanje.)

Višek moči judovske samovlade pa označuje bitka pri Harmagedonu. Z njo se je pečal poseben zvezek časopisa »Goldener Zeitalter« dne 15. oktobra 1936. (Omenjamo, da je nekaj številik časopisa, ki se po slovenski imenuje »Zlata Doba«, bilo svoj čas izšlo tudi v slovenskem jeziku, a z nekoliko drugačnim tendenco.) Ime Harmagedon označuje v starozidovski zgodovini kraj poraza; zato je imelo nekoč za žide neprijeten pomen, in v Razodetju je ono simbol za zbrane peklenke (demonske) sile. (Razodetje 16, 16.) Za te Jehovine priče je pa to ravno narobe: Njim je Harmagedon bitka židovstva za uničenje krščanstva in z njim povezanih sistemov: »Satan se brani odstopiti in se hvastavo pripravljati... zato je treba njega in njegove organizacije (obstoječe države) uničiti.« (Zaželena vlada.) »To bo poplava resničnega prelivanja krvi.« (Preučevanje.) »Gosod veli ubijati in nikomur prizanašati.« (Opravičenje in Preučevanje.) Svetnikom te sekte pa ni treba, da bi se sami borili, ne, oni smejo to prireditelj gledati iz svojih varnih kotov: »Jehova se bori zanje po svojem mogočnem vojskovodji. Za vse, ki stoje na Gospodovi strani, bo to slovenska gostinja... gniljiv pogled.« (Luč.) ... Ti ljudje menda niti ne slutijo, kako podlo je njihovo mišljenje!

Dotlej pa se morajo verniki sekte za bitko pri Harmagedonu moralno pripravljati, to je — oni morajo popihovati sovraštvo. »Ta evangelij mora oznanjati, preden pride konec.« (Zlata Doba.) »Predstavniki vere ne zastopajo Boga, ampak dejanske in v resnici hudiče.« (Zaželena vlada.) »Zavijam: Duhovniki, katoliški in tudi protestantski, ne zastopajo Boga; Jehova in Jezus Kristus, ampak Satana, ki je hudič.« (Križa.) »Rimsko-katoliška hierarhija, v 4. stoletju ustanovljena (— prej so trdili da leta 539, torej v 6. stoletju, kar pa smo ovrgli; sicer se je pa Rutherford izjavil za 3. stoletje! —), je glavna organizacija na zemlji (— to je za katoličane jako laskavo! —), ki skriva ljudstvu resnico o božji besedi in Kristusovem kraljestvu.« (Zaželena vlada.) Ko bi modrijan vsaj povedal, kakšno korist ima od tega Cerkev s svojimi narodi! In potem naprej: »Vera, ki se po krivici imenuje krščanstvo, se je najprej pojavila z imenom »rimska cerkev«... a Pismo po preroko označuje za veliko vlačugo. Bili so časi, ko je bila na svetu pod imenom protestantizma znana organizacija, ki je rimsko-katoliški nasprotovala; a nekako za svetovne vojne se je ona (protestantska) nehala, ter je z vsem, kar je imela, prešla k hierarhiji, in zdaj je vsa ta svojat velika vlačuga. Ta družba očitih gangsterjev in sovražnikov Boga je ustanovila Zvezo narodov kot nadomestek za božje Kraljestvo.« (Bogastvo.)

Na svetu je vse mogoče, zato se ne čudimo, da so mogle biti tiskane take reči. Dejstvo pa, da je mogla imeti tako nizkotna agitacija kaj uspeha, dokazuje, da živimo v strašno razritih časih in razmerah. A pretkani zvičajnik Rutherford, ameriksanske »svobode« vaje, se čudi, da nekatere vlade delovanje njegovih pristavev nekoliko zavirajo in omejujejo, ter trdi: »Samo tiste, ki pričajo za Jehovo, svet danes zasleduje.« (Zlata doba, 15. okt. 1936.) Vsebinska in višek: »Narodi sveta bi morali za vselej zapustiti organizirano krščanstvo.« (Svoboda narodov.) Jude pa izrecno pogumijo: »Rutherford je proti tako imenovani spreobrnitvi židov in zastopa nazor, da je ne samo napačna, ampak celo proti svetemu pismu.« (Tolazba židom.) S tem je seveda izrečena sodba nad Kristusom in apostoli.

Zaradi ideala, doseči oblast nad svetom, je jasno in razumljivo, da Jehovine priče hujskajo na podoben način proti vsakemu državnemu redu. Resnično torej zver, hudič poziva k domoljubju in shranitvi reda! Katera država bi dopustila tako agitacijo v imenu svobode?

Da »resni raziskovalci« sv. Pisma prav nesposobno z gnušnim napadanjem sramotijo skrivnosti krščanske vere, po vsem tem ni več čudno: Krščanski nauk o Trojici jim je »hudičev nauk«, Evharistija pa »bogokletje«. (Bogastvo; Preučevanje.)

(Dolje.)

ozemlju »Jadransko primorje« izda z odlokom potrebne izvršilne odredbe.

Trst dne 19. oktobra 1943.

Vrhovni komisar:

Rainer s. r.,
Gauleiter in namestnik Reicha

Objavljeno v uradnem listu »Verordnungs- und Amtsblatt des Obersten Kommandos in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«, Trst, kos 2, z dne 26. oktobra 1943.

Dve Ljubljani

Se vedno smo pod vtisom mogočnega protestnega zborovanja v unijski dvorani. Prej je marsikdo mislil, da je Ljubljana v večini komunistična. Vsaj videz je bil tak. Kdor pa se je udeležil nedeljskega zborovanja, ta je spoznal, da je bil to samo videz, da nas je o tem preprečala le neudruga in spretna propaganda. Pošteno, protikomunistično Ljubljano je bila prekrila kakor s tenko plastjo kričavosti in nasilnost komunistične manjšine. Sedaj se je ta plast začela lučiti in padati stran. Ena Ljubljana pada in stopa v ozadje, druga Ljubljana raste in stopa na plan.

Kakšna je ta prva Ljubljana, ki si je s svojo kričavostjo ter s teroriziranjem javnega mnenja ustvarila videz večine?

Tvorno pošlo javnega mnenja v preteklosti je bila komunistična stranka; s svojimi pristaji je znala doseči, da so bili mnogi tudi nekomunistično misleči preseljeni in so začeli verovati v moč komunizma. Ti najohji pripadniki mednarodnega bolševizma so se nabrali iz najtemnejših plasti ljubljanskega prebivalstva: bogati delomrčniki, finančni sleparji, kulturni sladostrastenci, pohajkajoči literati, ki so se izkoreninili in otujili lastnemu narodu, delomrčni proletari, bogato subvencionirani od moskovskega denarja. Vsi ti so bili na dnu podtalnega prizadevanja in usmerjalni ljubljanskega javnega mnenja. Svoj položaj so si okrepili z oboževanjem nasiljem. Ob brezbriznosti badoglievev ali celo z njihovimi tajnimi ali na pol tajnimi zvezami so prirejali vrsto umorov in atentatov, ki so imeli dvojni cilj: znebiti se uglednih nasprotnikov in istočasno strahovati s temi umori javno mnenje.

V krog te Ljubljane spadajo potem tudi vsi tisti, ki niso sicer vrlanjeni v najokrepe vrste komunizma, a so vendar njegovi miselni pristaji, če že ne zaradi drugega, pa zaradi sovraštva, ki ga goje do slovenske tradicije. To so predvsem razni kulturni delavci in intelektualci, ki so pozabili na svoj narod. To je vrsta uradnikov, ki ne vedo več, da je njihovo delo le tedaj opravljeno, če je v službi ljudstva, ne pa, če je v neposrednem nasprotju z ljudskimi koristmi. To so vrste zasebnih nameščenecv in uslužbenecv ter svobodnih poklicev, ki v svoji sebičnosti in zasledjenosti vidijo v komunizmu zase ugodno spremembo socialnega položaja in mu zato vneto ploskajo. To so vsi tisti, ki so podlegli materializmu in brezbožstvu, ki ga oznanja komunizem. To zaradi tega postali njegovi pristaji. To so končno pripadniki višjih in bogatejših plasti, ki so se že nasitili vseh užitkov, ki so jim že ob preobilici vsega otopeni vsi čuti ter jim noben dražljaj ne povzroči več ugodnega odziva v njih izrojenem psihofizičnem sestavu, sedaj pa si iščejo v svoji bolni duševnosti novih in nezasičenih dražljajev v masovnih klanjih in pobojih.

Nazadnje je treba prišteti med vrste te Ljubljane tudi takozvano sredino, ki se hoče imenovati »zlatá sredina«. To so tisti, ki vpijejo o nekrščanski borbi kristjanov proti komunizmu in ki jih je bolj groza, če pade v boju kakšen zločinski politični komisar, kakor pa če je v enem samem dnevu poklanjan na stotine nedolžnih Slovencev. To so ljudje, ki so njihove simpatije sicer na strani komunizma, ki pa zaradi svoje strahopetnosti ne upajo tvegati zadnjega ter raje nesramno in podlo čakajo na razvoj dogodkov, češ, oba tabora sta krvava, zato obojamo oba, mi, ki smo v sredini in ki smo v posesti zlate umerjenosti; kadar se bosta oba tabora izrvala in izkravala, bomo stopili na dan in se uveljavili z zlatim kompromisom med obema skrajnostima. Ta ničvredna, strahopetna in brezvestna plast, ki išče sredine med resnico in zmoti, med lučjo in temo, je dejansko in v končnem zaključku ena najboljših zaveznic uničujočega komunizma. Zato jo moramo pristevati v vrste one Ljubljane, ki si je privzela protislovenski in protikršanski program.

Tej Ljubljani pa stoji nasproti druga, tradicionalna in slovenska Ljubljana, ki stopa vedno bolj na dan, ki ima večino, in ki je vrgla raz sebe okrove strahovanja ter se ne boji več javno povedati svojega mišljenja. To je tista Ljubljana, ki so se nje predstavniki na nedeljskem

Čiščenje komunizma na deželi

Grosuplje, 16. novembra.

Z dežele prihajajo poročila, ki javljajo ne samo o popolnem razbitju komunističnih tolp, temveč tudi o zelo številnih ujetnikih, ki jih še vedno dobe čete na terenu. Po deželi že patrolirajo tudi domobranci ter pobirajo razpeene komuniste. Nekaj zanimivih primerov, ki se tičejo Ljubljancv, bomo navedli v naslednjem:

V bližini Grosupljega so fantje ujeli nekega Mlakarja Draga iz Ljubljane, ki je šel h komunistom iz železniške šole. Z njim vred so ujeli tudi njegovo dekle, neko Slavko iz reče hiše v Ljubljani. Ko jo je domobranec vprašal, zakaj je vendar šla h komunistom, saj so ženske v vojski samo za balast, je ogorčeno protestirala in trdila, da so ženske v vojski nujno potrebne. Njen ljubček pa je drugače mislil, kajti rekel je:

»Res je, samo za balast si mi bila!«

Ona še bolj ogorčeno: »Nisem bila!«

On: »Si bila!«

Ona: »Nisem bila!«

On: »Zakaj si se pa potem tako jokala in vzdihovala, ko so Nemci streljali?«

Ona: »Saj si se ti tudi, saj se je tudi politični komisar, zakaj se pa torej jaz ne bi smela?«

Domobranec je naredil temu prerekanju konec s pripombo:

»Zdaj je prav vseeno, ali si bila ali nisi bila, resnično je to, da od sedaj naprej ne boš!«

Prav tako v bližini Grosupljega so domobranci ujeli komunistko, neko inženier-

ko Kodričevu iz Ljubljane, ki je šla za svojim možem komunistom ter vzela s seboj dva nedorasta otroka, ki je od njiju eden star devet, drugi pa 21 mesecev. Ta brezsrčna mati je svoja nedolžna otroka izpostavila s tem neposredni življenjski nevarnosti. Ko so jo legionarji zajeli, je bila že v precej obupnem stanju. Bila pa je zelo oblastna in se vedla nasproti domobrancem gospodovalno. Legionarjem eta se otroka smilila in so ju vzeli v naročje. Šele tedaj se je vzbudil v komunistki čut človečanstva in je opustila svojo komunistično aroganco. Res, kakšna zapeljavnost, da peha mati svoje nedolžne otroke v tako nevarnost!

Tudi v Grosupljem so mislili komunisti narediti množični proces nad Slovenčci. Prav v zadnjem trenutku pa so jih prehiteli nemške čete. Komunistični komandant v Grosupljem je bil učitelj Vebber iz Žalne. Tega so sedaj domobranci ujeli in se že nahaja v Ljubljani. Ljudsko ogorčenje nad tem krvolokom se h hliko, da so se domobranci komaj ubranili množice, ki je hotela Vebra kar na mestu kaznovati.

Kakšno je stanje komunistov na deželi, pričajo o tem najbolj ujetniki, ki jih stalno dovažajo v Ljubljano. Prihajajo namreč silno razčepani, sestradi, v dno duše užaljeni zaradi nasilja, ki ga nad njimi izvaja komunistična stranka. Ljubljanski salonski komunisti so seveda kljub temu še vedno navdušeni nad Osvojitveno fronto. Šele takrat jih bo pamet srečala, ko bodo sami deležni enake usode.

Dnevne novice

Tvrška Solar & Wagner je darovala »Vajenskemu domu« v Ljubljani znesek 150 lir, za kar so ji uprava zavoda najlepše zahvaljuje.

Izjubljeno Mario bomo ponovili v franšiskanski dvorani v nedeljo, 21. t. m. Ker so bile preteklo nedeljo že 1 uro pred predstavo vse vstupnice prodane, prosimo, da si jih nabavite v predprodaji v trgovini Špiljogol.

Vskovratni pergalment senčniki so izdelujejo pri M. T. Šar, Ljubljana.

Naknadno vpisovanje v trgovsko učilišče »Christof učen zavod«, Ljubljana, Domobranska 15, se vrši dnevno za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti in za Višji trgovski tečaj ter vse ostale oddelke. Na razpolago brezplačen prospekt. — Ravnateljstvo.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje knjigovodstva, korespondence, stenografije, jezikov, strojepljiva itd. Temeljiti pouk se vrši v specialnem tečaju. Izbra predmetov po želji. Vpisovanje dnevno. Informacije daje: Trgovsko učilišče »Christof učen zavod, Domobranska 15.

Dramsko gledališče

Sreda, 17. novembra, ob 16: »Kovčarstvo in Ljubezna«. Red Sreda.

Četrtek, 18. novembra, ob 16:30: »Ovčje v Jeseni«. Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Petek, 19. novembra: Zaprto.

Sobota, 20. novembra, ob 16: »Kovčarstvo in Ljubezna«. Red Sobota.

Nedelja, 21. novembra, ob 16:30: »Normanski Junaki«. Premiera. Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Operno gledališče

Sreda, 17. novembra, ob 16: »Orfej in Evridika«. Red A.

Četrtek, 18. novembra, ob 16: »Thais«. Red Četrtek.

Petek, 19. novembra: Zaprto.

Sobota, 20. novembra, ob 16: »Orfej in Evridika«. Red B.

zborovanju naravnost sprostiti v obsodbi komunizma, tista Ljubljana, ki je dala v domobranske vrste svoje sinove in ki željno pričakuje trenutka, ko bo komunizem tako v Ljubljani, kakor tudi na deželi dokončno zatrt in uničen. Nedeljsko zborovanje v Uniju je pokazalo, da je lažno tisto govorjenje o komunistični večini v Ljubljani. Res je, da se je pošena Ljubljana prehitro in prebojazljivo dala strahovati in se poskrila, a resnično je tudi, da je sedaj odvrgla pomiljanje in plahoš raz sebe ter odkrito stopila na dan.

KULTURNI OBZORNIK

Okrožnica Pija XII. o načinu proučevanja sv. pisma

(»Divino afflante Spirito«)

Okrožnica ima naslov »o najbolj primernem načinu, kako pospeševati biblični študij«. Izdana je ob petdesetletnici okrožnice Leona XIII. »Providentissimus Deus«, ki obravnava podobno vsebino. S to okrožnico je Leon XIII. začrtal velike smernice za razlaganje sv. pisma. To je toliko bolj potrebno ker so se sčasoma vrinile zlorabe tudi med katoliške avtorje. Zato je ta okrožnica po pravici poimenovala »Magna Charta« v proučevanju sv. pisma. Velika zasluga Leona XIII. je bila, da je naredil konec napadom, ki so napadali sv. pismo, češ da vsebuje zmote, ko govori o naravnih pojavih po načinu izražanja dobe, v kateri je živel pisatelj knjige. Ovrget je načelo, ki pravi, da je sv. pismo navdihneno samo glede reči, ki se nanašajo na vero in pravost. Dalje je zaradi vsestranskega napredka v proučevanju orientalskih jezikov ter arheologije dal odločilno pobudo, da se biblični študij poglubi. Zato je ustanovil »Biblično komisijo«, ki ima prav ta namen, da poznanje knjige vseh knjig privede do čim večje popolnosti in da se nje razlaga očuva vsake zmotne razlage. Za zgledom Leona XIII. so sli njegovi nasledniki Pij X., ki je poleg drugih ukrepov glede sv. pisma znan po ustanovitvi »Bibličnega zavo-

da«, ki naj bi bil visoka šola za biblična vprašanja. Pij XI., ki je dal postaviti samostan sv. Hieronima in mu dal kot izključno nalogo, da pripravlja izdajo Vulgate, latinskega prevoda sv. pisma. Iz vsega prizadevanja papežev je zacvetela biblična znanost do visoke stopnje, ki mu sedaj Pij XII. daje nadaljnja navodila, v kolikor jih zahtevajo sprememba časa in nove okoliščine.

Od Leona XIII. so se namreč tudi na tem področju izvršile velike spremembe. Znanstvene metode so se posostile, na dan so prišli mnogi pisni spomeniki, ki pomagajo pri poznavanju jezika, šeg in verskih običajev taktarne dobe, mnogi papirusi, dalje rokopisi z bibličnim tekstom; razlaga cerkvenih očetov je bolj natančna in sistematična.

Ob novih okoliščinah je zato nujno, da katoliški eksegeti dobro poznajo orientalske jezike ter se poslužujejo originalnih tekstov. Ekseget, ki bi zanemarjal poglabljanje v poznanju teh jezikov, bi si zapiral pot do originalnih tekstov ter s tem grešil z lahkomišelnostjo in hoteno nevednostjo. Zato se mora resno izobraziti ne samo v bibličnih, temveč tudi drugih orientalskih jezikih.

Poznanje jezika je treba družiti s solidno tekstino kritiko, ki ima namen, da sedanji tekst čim bolj približa prvotnemu ter ga očisti vseh tistih napak, ki so se v dolgih stoletjih vrinile zaradi nepopolnosti človeškega dela.

Treba se je pri tem paziti zlorab, čeprav je res, da je ob sedanjem napredku tekstne kritike kaj hitro možno odkriti te zlorabe. Tekstna kritika ni le potrebna za dobro razumevanje inšpiriranih del, temveč tudi zaradi spoštovanja božjih knjig, ki nam jih je Bog poslal kot svojim otrokom.

Proučevanje prvotnih tekstov nikakor ne nasprotuje spoštovanju do latinske Vulgate, ki jo je tako povzdignil Tridentiski koncil. Koncilu je šlo takrat predvsem za juridično, ne v prvi vrsti za kritično avtentičnost. To je treba še bolj poglobiti s proučevanjem originalnih tekstov.

Le na ta način, s poznavanjem antičnih jezikov ter z obvladanjem tekstne kritike bo mogel razlagalec sv. pisma zadeti pravo vsebino. Tu daje okrožnica norma, ki je zelo važna: treba je iskati literalni pomen svetopisemskih besed. Pri tem bo katoliški ekseget upošteval razlage cerkvenega učiteljstva, mišljenje svetih očetov ter tudi tako imenovano analogijo fidei. Ne delajo prav tisti, ki le grmadijo zgodovinski, filozofski in arheološki material, ne da bi ga uporabljali zato, da pojasne teološke resnice, ki jo vsebuje knjiga. Le tako bo ta razlaga koristen pripomoček ne samo profesorjem teologije, temveč tudi privržajem in še bolj ljudstvu, da zaživi Bogu podobno življenje.

Ta način razlage je tudi najboljše sredstvo, da se zavrnejo tisti razlagalci, ki pravijo, da ne morejo najti v bibličnem komentarju ničesar takega, kar bi duha povzdigovalo k Bogu in krepilo notranje življenje in se zato zatekajo k tako imenovani mistični

Naredba o postavitvi nemških svetovalcev

Na podstavi danih mi pooblastil odreja:

Cl. 1. 1. Za pokrajine na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« postavljamo nemške svetovalce.

2. Naloga nemških svetovalcev je, da opravijo poslovanje celotne civilne javne oblasti v svojih pokrajinah v sklad z mojimi navodili.

Cl. 2. 1. Nemški svetovalec lahko odredi, da stopijo odredbe in ukrepi prefektov, izdani po italijanskih zakonih, zlasti po čl. 19. občinskega in deželne zakona z dne 3. marca 1934, v veljavo šele z njegovo privolitvijo.

2. Nemški svetovalci so upravičeni izdajati prefektom navodila, kolikor je to potrebno za enotno upravljanje in voditev operacijskega ozemlja »Jadransko primorje«.

3. Cl. II. moje naredbe o izvrševanju javne oblasti z dne 1. oktobra 1943 se mora smiselno izvajati.

Cl. 3. 1. Naredbe in objave splošnega pomena, ki jih izdajajo prefekti v svojem področju, se objavljajo v Službenem listu pokrajine.

2. V teh pokrajinskih Službenih listih se morajo objavljati tudi naredbe in razglasi, ki jih izdam jaz in ki se objavljajo v mojem Naredbenem in uradnem listu, kolikor se nanašajo na posamezne pokrajine. Za vsebino in začetek veljavnosti mojih naredb je odločilna njihova objava v mojem Naredbenem in uradnem listu.

3. Pokrajinski službeni listi morajo izhajati v vseh deželnih jezikih. Po upravnih poti se določijo, kateri jeziki naj veljajo v pokrajinah za deželne jezike.

Cl. 4. Za izvrševanje te naredbe potrebne odredbe se izdajo po upravni poti. Trst dne 22. oktobra 1943.

Vrhovni komisar:

Rainer s. r.,

Gauleiter in namestnik Reicha

Objavljeno v uradnem listu »Verordnungs- und Amtsblatt des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«, Trst, kos 2, z dne 26. oktobra 1943.

Preimenovanje Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani

Na podstavi člena 1. razglasa vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju Jadransko primorje o upravljanju Ljubljanske pokrajine z dne 20. septembra 1943, št. 1, Službeni list št. 248-77 iz 1943. odreja:

Cl. 1. Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani se imenuje »Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani«.

Cl. 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani.

Ljubljana dne 10. novembra 1943.

Šef pokrajinske uprave: Predsednik general Rupnik.

Objava o poštnih pošiljkah

Pošte sprejemajo odsej privatne pismenske pošiljke pod sledečimi pogoji: 1. Vsa pisma se morajo predajati v nabiralnike ali pri poštah odprta. 2. Za pisma se ne smejo uporabljati ovitki s podlogo. 3. Na vsaki pismenski pošiljki mora biti označen naslov odposiljatelja. 4. Pri predaji priporočenih pošilk se mora odposiljatelj oziroma oni, ki prinese pošiljke na pošto, legitimirati z izkaznico s fotografijo, izdano od kake države ali samoupravne oblasti. Podatke teh listin mora uradnik, ki ugotovi istovestnost, napisati na pošiljko izpod navedbe odposiljatelja ali na drugem mestu na pošiljki.

V Svetovi

Dozdaj izišle knjige so povsod vzbudile veliko zanimanje in število stalnih Svetovih naročnikov se večja od dneva do dneva. Pristopite tudi vi v njihovo vrsto! Za majhen denar boste mesečno dobivali lepe in okusno ilustrirane knjige s pestro in poučno vsebino. Naslednja, peta številka, bo prinesla do zdaj pri nas malo obdelano tvarino o razvoju premoaga in kovinskih rud. Knjiga bo vsekakor zelo poučna in opremljena z posebnimi, vprav za to knjigo narejenimi sodobnimi slikami in grafikoni.

Naročite se čimprej na Svet! — Svet ne sme manjkati v nobeni knjižnici!

slovenski poljudnoznanstveni knjižnici bodo tudi v nadaljnjih številkah priobčena razna zanimiva dela iz človekovega udejstvovanja.

Ne smemo sicer iz sv. pisma izločiti vsak duhovni pomen; vendar je treba vedeti, da je ta pomen v sv. pismu le drugoten (extrinsecus) in da ga je nevarno uporabljati. Ljudem, zlasti izobražencem, gre zato, da spoznajo to, kar Bog govori v razodetju, ne pa to, kar si zna pridigar s svojo zgovornostjo zgraditi, tudi če je še tako lepo. Čista božja beseda več zaleže, kakor pa izumetničeno krasoslovje govornika. Sveto pismo samo po sebi ima dokazno moč, zlasti če razlagalec po poudariti in prikazati vse zaklade, ki jih vsebuje božja knjiga. Okrožnica poudarja študij svetih očetov, cerkvenih učnikov in priznanih razlagalcev svetega pisma iz preteklih časov. Obžaluje, da se ta vir za razlago premalo upošteva in da eksegeti še niso dovolj proučili tega tako odličnega sredstva. Sploh bi naj moderni eksegeti šli po stopinjah svojih starodavnih odličnih prednikov. Prav pa je, da se sveto pismo tudi v naših časih čimbolj raziskuje, kajti natančnejše poznanje antičnosti je prineslo novih vprašanj, ki je treba nanje odgovoriti. Zato ne delajo prav tisti, ki gledajo z nekamim sumničanjem na prizadevanja eksegetov, češ, to diši vse preveč po protestantstvu.

Res je, da je moderni čas nagrmadil mnogo težav in novih vprašanj, res je tudi, da je sodobna eksegeza dala mnogo novih sredstev in boljše orodja. Tako se je v sedanjih časih bolj natančno določila narava svetopisemske inspiracije in njenih učinkov. Tu se okrožnica jasno izjavi za tako imenovani instrumentalni nauk glede inspiracije (ki o njem obširno

Poziv policije

V zadnjem času se je ponovno pripetilo, da so bili otroci, pa tudi odrasli, poškodovani od preostalih bomb in podobnih vojnih predmetov, s katerimi so se nepazljivo igrali ali jih pa spravljali. — Zato uprava policije opozarja predvsem starše, da primerno pouče otroke, naj se s kakršnimi koli predmeti, ki so preostali izra vojne, ne igrajo, nego jih izroče najbližjim vojaškim ali varnostnim oblastem. — Uprava policije.

Bencin in petrolej za oblačilne stroke

Pokrajinski gospodarski svet razglasa, da se bodo izdajala nakazila za bencin in petrolej za krojače, modisti inje in krznarje po seznamu, ki ga je predložilo Združenje industrijcev in obrtnikov, odsek za obrtništvo, v dnehi 22. in 23. novembra 1943. Bone je treba dvigniti v navedenih dveh dneh v sobi številka 12.

Razdeljevanje jabolk za otroke

Od 17. do 22. t. m. se bodo razdeljevala jabotka na odrezek št. 12 novembraške žiliske nakaznice za mladino do 9 let starosti (nakaznica GMA in GMB), in sicer po 3 kg na osebo takole: 17. t. m. A—E, 18. t. m. F—K, 19. t. m. L—R in 20. t. m. S—Z. — Za mladino od 10—18 let starosti bo razdeljevanje naknadno objavljeno.

Jabotka bodo razdeljevale naslednje tvrdke: trgovci s sadjem in zelenjavo (stojnice na Pogačarjem in Vodnikovem trgu ter ostale sadne trgovine po mestu), Kmetijska družba (Novi trg), Gospodarska zveza (Majstrova), Nabavljalna zadruga drž. uslužbenecv (Vodnikov trg), Nabavljalna zadruga drž. žel. (Cesta soške divizije), I. del. konzumno društvo (Kongresni trg), Konzumno društvo — Vič, Nabavljalna zadruga mestnih uslužbenecv (Prečna), Gospodarska zadruga (Bleiweisova), Konzurna zadruga (Jernejeva).

Radio Ljubljana

dnevni spored za 17. novembra:

8.30 Jutranji koncert — 9 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.20 Glasbeni uvod — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45 Koncert za razvedrilo — 14 Poročila v nemščini — 14.15 Koncert Malega orkestra vod. Stenovič — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Popoldanski koncert — 17.30 Otroška ura — 19 »Fantje na vasi« polje — 19.30 Poročila v slovenščini, napoved sporeda za naslednji dan — 19.45 Mala medigra — 20 Poročila v nemščini — 20.10 Glasbena skicirka — 21 Izpolnjene želje — 21.40 Prenosi iz Beograda — 22 Poročila v nemščini — 22.10 Glasba za lahko noč.

OTROCI!

Prosimo starše, da Vam kupijo prelepo spominsko knjigo

»Moja mlada leta«

Uredila Krista Hafner

Zunania in notranja oprema:

arh. Vlado Gajšek

Cena kart. L 55.—, vez. v polplatno L 60.—

Imeli jo boste v življenju za spomin na mamico in očka

Ljudska knjigarna v Ljubljani

Pred škofijo 5 — Mikičičeva cesta 5

Poizvedovanja

Medicinec, ki je zgubil rokavico, jo dobi v znanj hiši na št. 8.

Zgubil sem denarnico z vsoto 2425 lir in raznimi listinami. Ker sem vreden delavec prosim poštenega najditelja, da bi vse od dal proti dobri nagradi v upravo »Slovenec«.

Rečna diljanka brez staršev in sredstev je v soboto zvečer od postaje do Neroda v Rožni dolini zgubila aktovko z jabolki. Po steneu najditelja prišerno prosim, naj vrne vsaj aktovko v upravo »Slovenec«.

Najdena je bila žilvska nakaznica za krompir na ime Černe Terezija. Dobi se pri vratarju dramskega gledališča od 4—6 zv.

Zaklonišče pred letalskimi napadi opremite čim bolj udobno! Pri tem naj sodelujejo vsi stanovalci hiše!

piše ravno v zadnji številki »Bogoslovnega vestnika« dr. Ludvik Čepov. Glavna norma pri razlagi je: kaj hoče reči pisec. Da se to vprašanje reši, je treba uporabiti vsa tista sredstva, ki jih okrožnica že zgoraj navaja: poznanje starodavnih jezikov, arheologija, poznanje narodnih in verskih običajev, tekstno kritiko, pisane spomenike in papiruse. Če se ta sredstva zanemarjajo, gotovo katoliška eksegeza trpi škodo. Le temu neutrudnemu delu se je treba zahvaliti, da se je resilo že toliko težkih vprašanj in zavrnilo toliko ugovorov. Avtoriteta svetega pisma in njegova zgodovinska vrednost, ki je v preteklih časih bila v nekaterih točkah zaradi napadov nasprotnikov precej omajana, je danes pri katoličanih zopet popolnoma upostavljena.

Treba pa je pri tem gledati na sveto pismo kot na božje razodetje ter ne kot na neko knjigo, ki bodi predmet znanstveni radovednosti. K temu dodaja okrožnica, da je treba z vso vneto podpreti tiste ustanove in tiste družbe, ki pospešujejo širjenje svetega pisma med široke množice. Ni res, kakor klevetajo nasprotniki katoliško Cerkev, da bi ta branila ljudem neposredno branje svetega pisma. Nasprotno, Cerkev se vedno trudi, da bi ljudem knjig vseh knjig čimbolj približala, zlasti evangelije.

Kot dodatek omenjamo, da je v »Bogoslovnem vestniku« prav ob izidu te važne okrožnice dr. Ludvik Čepov napisal razpravo, ki obravnava vprašanje individualnosti pisatelja v svetem pismu. France Glavač.

Džingiskanovi Mongoli na pohodu

Kako prevariti sovražnika v bitki, to je bilo že od nekdaj za Džingiskanove vojske eno najvažnejših in večinoma tudi življenjsko važnih vprašanj. Če se je ponesrečil prvi napad, se je okrenila takoj vsa vojska in se navede za sovražnika ni menila nič več. Niti zaščitnica ni ostala v dotiku s sovražno vojsko. Središče Džingiskanove vojske je v takih primerih skušalo zadržati sovražno vojsko za seboj. Obe krili, ki sta imeli največkrat lahko kurnjenco pa sta se razgubili s tako naglico, da sovražnik sam ni imel več pojma, kje naj išče glavne nasprotnikove sile. Vsaka medsebojna zveza je bila s tem prekinjena, nasprotnik ni vedel pri čem je.

Medtem pa je glavni del Džingiskanove vojske jezdil kakor vihar. Gnali so konje vse dotlej, dokler v velikem loku niso obšli sovražnika in mu pridirjali za hrbet. Če je kljub temu kazalo, da bi bilo mogoče obkrožiti sovražnika premagati le s hudimi izgubami, so Mongoli nasprotnikom nalašč pustili v obkolitvenem obroču vrzel. Skozi to se je nasprotnik, potem ko je spoznal, da je obkrojen, lahko

brez hujšega boja umaknil. Vedno pa so Mongoli napravili to na videz rešilo vrzel na takem mestu, da je nasprotnik prišel v kar najbolj nerodno ozemlje, če ne celo v pravo zasedo. In tam šele se je začel pravi napad. Zgodilo se je celo večkrat, da je Džingiskan brezobzirno dovolil, da je padel ves njegov pratež z vsem nabranim plenom sovražniku v roke. Tega pa je presenetil in napadel kmalu nato, ko je pri grabežljivem plenjenju mongolskega prateža pozabil na previdnost in na — Mongole.

Na kratko bi lahko rekli, Džingiskan je napadal kakor ose v rojih. Napadati znova in znova, vedno se izmikati nasprotnikovim udarcem, zopet in zopet izginjati in vnovič nenadno napadati in zbadati, uničevati, to je bilo njegovo načelo. Držati pa se je mogel tega načela le zato, ker je bil vedno pri kakršnih koli, še tako velikih vojaških premikih, neprimerno hitrejši od nasprotnikovih čet.

Tako si je Džingiskan ustvaril najhitrejšo armado na svetu. Njo je lahko premikal z vprav neverjetno naglico, z bliskovitimi pokreti čez največje

razdalje. Za bitke same pa je iznašel še prav posebno zvijačno potezo. Prav zaradi te, saj je vedno presenetila nasprotnika, je tudi v večini bitk odločilno zmagal. Imenoval je ta tako zmagoviti ukrep »preokret zastav«. Preokret zastav je bila v sredi boja izvedena preusmeritev fronte in sicer z največjo hitrostjo in kar največjo natančnostjo kakor da bi bila vojska na vežbališču. V sredi najhujšega napada so vsi jezdeci zaobrneli na desno ali levo, ne da bi se pri tem zmedle njihove vrste, ne da bi se zmanjšala njihova besna hitrost. Ta preokret je vedno povzročil med nasprotniki nepojmljivo zaprepačenje in zmedo. Ker je zavaljal take preokrete Džingiskan največkrat le z enim ali drugim krilom svoje napadajoče vojske, nasprotniki niso vzeli zares tega preokreta, saj spočetka nevarnosti niti videli niso. Kar nepričakovano so pač zapazili, kako postaja eno od napadajočih mongolskih kril vedno slabše in slabše. Zdelo se jim je, da se je krilo kar na lepem razbežalo. Nič čudnega, če so nasprotniki Mongolov v takih primerih začeli že zmagovalno vzklikati misleč, da se jim že ponuja zmaga. Bridko presenečeni pa so morali nenadoma odkriti, da se je na kar najbolj nerazumljiv način drugo mongol-

ske krilo začelo daljšati in daljšati in da ga ni ne konca ne kraja. Nasprotno mongolsko krilo je medtem, se preden je nasprotnik doblja razumel, kaj se je zgodilo, že podaljšalo svojo fronto tako zelo, da so skrajne čete ob hoku že zajele nasprotnika za hrbtom in ga napadle od zadaj. Tako je zamogel Džingiskan z genialnim manevrom nešteto krat obiti jedro nasprotnikove vojske. Bistvo vseh pokretov pred bitko, v bitki sami in po bitki pa je bilo za Džingiskana izraženo vedno z enim samim načelom: naglica, čim večja naglica, naglica nad vse.

Prav zaradi izredne naglice na jezidih in tudi pohodih je Džingiskan vedno z lahkoto že v naprej izsledil in ugotovil sleherne poskuse sovražnih pohodov in nastopov. Prav zato je nasprotniku lahko že zgodaj začel skati dovozna pota, obkroževati oporišča in prehitovati predhodnice, medtem ko je zaščitnice uničeval drugo za drugo. V bitki sami pa si je na račun izredne okretnosti svoje vojske lahko dovoljeval za nasprotnika najbrdkejša presenečenja.

Nasprotno pa velja skoraj za vse Džingiskanove vojne pohode ugotoviti: kadar koli se je srečala njegova vojska z nasprotnikom, vedno so bile njegove čete maloštevilnejše. Zmago-

val pa je kljub redni premoči nasprotnikov skoraj vedno. Zato tudi ni točno mnenje, da so Džingiskanove armade bile sestavljene iz velikanskih množic vojakov. Ne, to nikakor ni res, čeprav so govorice o strahotah povzročile, da je imel strah velike oči in da je tako nastalo izročilo, da je bilo njegovih vojakov toliko, kakor peska v morju.

Anglež sir Henry Howorth je za mongolsko armado pod Džingiskanom ugotovil naslednji številčni razpored:

cesarska garda	je štela	1000 mož,
v osrednji glavnini	je bilo	101.000 mož,
na levem krilu		52.000 mož,
na desnem krilu		47.000 mož,
ostale bojne enote		29.000 mož.

Potemtakem je celotna Džingiskanova vojska štela okrog 250.000 mož. In to v času, ko je bila Džingiskanova armada na višku, ko je bila najmočnejša. Džingiskan se je dobro zavedal, da največkrat napram nasprotniku ne bo v premoči. Prav zato pa je napravil iz svojih vojakov odlične, kar najbolj izvežbane in najbolj disciplinirane vojsčake. Dalje pa je poznal tudi posebne načine, po katerih je varoval svojo vojsko pred prevelikimi izgubami.

(Dalje.)

Sprejem strank na železniški direkciji

Stranke se sprejemajo samo v dopoldanskih urah od 10—12. — Stranke sprejemajo samo gg. direktor, pomočnik direktorja, načelniki in namestniki načelnikov.

Ljubljana

Življenje na ljubljanski univerzi

V zimskem semestru 1943-44 je bilo na vseh petih fakultetah ljubljanske univerze vpisanih do 1700 študentov in študentk. V prav častnem številu so se ljubljanski akademiki prijavili domobranec in odšli k vojakom. Zato so bila predavanja v smislu odredbe predsednika pokrajinske uprave div. generala Rupnika ukinjena. Zelo dobro je obiskana vsak dan vseučiliška knjižnica.

Spet nesreča zaradi eksplozije

Zelo pogoste so nesreče in poškodbe po eksplozijah raznih razstreliv, ki jih najdemo na pašnikih in travnikih nedorasi otroci in se z njimi igrajo. Opozorilo ljubljanske policijske uprave starišem je prav umestno. Na Rakeku se je spet primerila nesreča zaradi eksplozije bombe odnosa patrone. Sin žel. delavca, 8-letni Anton Milavec je našel veliko patrone. Začel se je z njo igrati. Patrona mu je v rokah eksplodirala in mu levo roko hudo razmesarila. Prepeljali so ga na kirurški oddelki ljubljanske splošne bolnišnice. Na Rakeku je bilo to jesen že več eksplozij po razstrelivih, ki so zahtevale žrtve med nedoraslo mladino.

Nezgode in poškodbe

Zadet od kapi in v ljubljansko bolnišnico prepeljani čevljarški mojster Skof Avgust je v nedeljo umrl. — Mizarski stroj je 48-letnemu mizarju Fr. Oblaku poškodoval prste leve roke. — V Šmarju na Dolenjskem je 31-letnega posestnika Antona Drobniča ugriznil v desnico prešič. Rana se je okužila. — Na Sapu pri Šmarju je na glavni cesti neznan kolesar povozil 6-letnega posestnikovega sinčka Jožeta Glinška, ki je bil močno poškodovan po vsem telesu. — Z lestve je padel in se hudo poškodoval po obrazu 17-letni aranžer Mirko Kušar. — V Horjulju je s stola padel in si zlomil levo roko 7-letni delavčev sin France Končan.

Obsojeni zaradi tatvine premoža

Dve ženski, 23-letna samska delavka Stana in 21-letna samska služkinja Mihaela sta letos spomladaj odnesli nekemu gospodarju štiri vreče premoža in dve vreči drv. Stana, ki je bila zaposlena pri nekem ljubljanskem cvetličarju, pa si je prilaistila tudi do 300 lepših nageljnjev v vrednosti 495 lir. Stana je nageljne skrivaj prodajala in jih nosila tudi svojemu izvoljencu. Pred malim senatom so vsi trije obtoženci priznali očitana jim dejanja in se jih kesali. Zaradi zločina tatvine sta bili obsojeni služkinja Stana na en mesec in pol, delavka Mihaela na 4 mesece in usnjar Filip zaradi nakupa ukradenega blaga na en mesec strogega zapora.

F. CHIESA

4

Amarilis

... Oh, možki!... Nekateri zamele se morejo vzbuditi edino le v moških možganih. Če umrje ženska, zapusti imetje ali onemu. Možki pa se s tem ne zadovolji. Vso stvar mora narediti prav zapleteno in napisati kar štiri strani, ko bi zadoščale štiri vrstice. Zapišem... toda... po pogojem, da... Zapišem pod pogojem, da se moja nečakinja Amarilis poroči. Če se poroči, dobro. Lahko pobere vse in tudi dopusti, da ji predragi soprog požre vse. Če se ne poroči, dokler se ne poroči in ostane doma, nič... Ali bolje, majhen letni dohodek, ki ga je treba izročiti njej osebno... Seveda. Ne govorim zase, saj me nič ne briga. Sicer pa sem vedno spoštovala voljo rajnikov. Toda tvoj oče bi se popolnoma upravičeno lahko čutil užaljenega. To je pravo nezaupanje. Se ti ne zdi tako, Amarilis?

Amarilis je poslušala, ne da bi kaj odgovorila, ne da bi mislila kaj slabega o mamehi in ne da bi se preveč dolgočasila.

VI.

Kar jo je zares spravljalo v nevoljo, je bilo dejstvo, da ni mogla storiti ničesar, da je bilo vsako njeno prizadevanje brezuspešno. Nered in propad hise

76. Čudno prazno jo je zbolelo v prsih. Sledila je s prsti bolečini na levo stran, ki je molčala. Roka ji je vdano zdrknila ob telesu. Dolumela je. Njen sklep se je dopolnil.

Črnohorzijski sleparji

Črnohorzijski, ki se med seboj nazivljejo »dobrotnike naroda II. kategorije«, so zadnji čas postali zelo nesramni in so uvedli nove sleparske trike. Na črni borzi se pojavlja »janče in kozličkovo meso«. Je drago. Toda neki gospod, ki si je zaželel dobre jagnjenite, se je silno oparil. Neznani črnohorzijski mu je prinesel in prodal »pasje meso« za jagnjetino. Da je bilo meso pasje, je ugotovil strokovnjak. Treba bo pač, da so ljubitelji psov zelo previdni in da pazijo na svoje zveste čuvaje.

TEL. **KINO UNION** 22-21
Najnovejšo delo znamenitega režiserja Willijsa Forsta

»Ženske niso angelčki«

V glavnih vlogah: Marthe Harrell, Axel v. Ambesser, Richard Romanovsky in drugi odlični igralci.

PREDSTAVE ob 15.30 in ob 17.30.

TEL. **KINO SLOGA** 27-30

»Začetek prve ljubezni je bil valček s teboj.«

Idila srečnega zakonskega življenja v prepletem glasbenem filmu

»Valček s teboj«

V gl. vlogi: operetna pevka Lizzi Waldmüller in Albert Matterstock. Režija: H. Marischka.

PREDSTAVE ob delavnih ob 15 in 17. ob nedeljah: 15.30, 15.50 in ob 17.30.

Nabavite si vstupnice že v predprodaji!

MALI OGLASI

PRODAM PRASICA

jesenca. — Kupim pesa, repo, korenje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7831.

300 KG SENA

prodam ali zamenjam za hlevski gnoj. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Gnoje« št. 7654.

KLAVIR. HARMONIKO

z 50 busi, kupim. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7713.

SIVALNI STROJ

»Singer«, nov, pogreznjiv, siva naprej in nazaj, ugodno prodam. Seme, Salendrova ulica št. 6, III. nadst.

DELAVCA

ki bi opravljal tudi konja ter z njim razvažal blago po Ljubljani, sprejemam brez hrane in stanovanja. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7816.

KUHAJSKO POHISTVO

skladniško opremo, kavč, stolane, preproge, štedilnike, pečice in drugo, kupi po zmeranih cenah. Trgovina »Oglede«, Mestni trg 3 (vhod skozi vež).

SODI ZA VINO.

Rabimo 25 dobro ohranjenih - transportnih sodov za vino (po ca. 600 l), ki jih kupimo ali vzamemo v posojilo proti odškodnini. Nabavljajna zadruga železnice, Masarykova c. 15-II.

KRASNO LISICO

nov, navadno, prodam za 1200 lir. Cigaletova 1-III., desno.

GOSPODIČNO

pošteno in vestno, važno prodaje sanda in zelenjave, sprejemno. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 583.

POSTREZNICO

z znanjem kuhe, sprejemno za čas od 8 do 15. Galetova 33.

MLADA GOSPA

»sodno pisarniško« prakso išče za čimprej primerno mesto v pisarni ali kaj sličnega. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7317.

ISCEMO

perfektnega strojnega mehanika večega dela na strojnici zaradi popravil raznih strojev. Tovarna ŠUMI, Gradšče 9. (b)

DOBER ZASLUZEK

se nudi moškim in ženskam s prodajo sezonskega predmeta. — Primerno za upokojenca, rečne dijak, brezposelne itd. Naslov v upr. »Slov.« št. 7760.

PARNI KOTEL

10. Atm., stojek, malo rabljen, kupim takoj. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Koteli« št. 7791.

KRASNE SPALNICE

politrane, erbove, jesenove in na zalogi. Medvedova 28. Odprto v torek, četrtak, sobota od 15—18. Pohlštvo Malenček.

IZGUBILA SEM

iz paketa eno snežko. Najditelja prosim, naj jo vrne proti nagradi 40-11.

SKROMNO SOBO

(tudi nepremičn.) z vsa oprema v hiši — išče duhovnik. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7820.

OSEBA.

pri kateri je g. Pepi Klobst lani shranil gozderje in aparat, naj javi svoj cenjeni naslov upr. »Slov.« proti primerni nagradi

OTROSKA POSTELJA

železna, naprodam. — Stari trg 3-I., levo.

MODERNE JEZIKE

poučuje začetnike in naprednejše gospod. — Prida na dom. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Temejljote« št. 7815.

V PONEDELJEK, DNE 20. SEPTEMBRA 1943, JE DAL SVOJE TEŽKO PREIZKUŠENO ŽIVLJENJE ZVEST SVOJI VERI IN NARODU
NAŠ VZORNO DOBRI MOŽ, OČKA, BRAT, ZET
IN SVAK, GOSPOD

STANKO PETELIN

PROFESOR DRŽ. UCITELJISKA V LJUBLJANI

NAJ PRI BOGU UŽIVA VEČNO PLACILO ZA SVOJO POŠTENOST IN PRAVIČNOST. — SLOVESNA SVETA MAŠA ZADUŠNICA BO V PETEK 19. NOV. OB SEDMIM V STOLNICI.

LJUBLJANA, GORICE, DNE 16. NOVEMBRA 1943.

JANA ROJ. SKALAR, ŽENA — MATICEK, SINCEK
MARIJA, SESTRA — IN OSTALO SORODSTVO

Dne 20. septembra 1943 je bil ustreljen v Velikili Laščah od protinarodne in zločinske »Osvobodilne« fronte

Stanko Petelin

profesor drž. učiteljska

Pokojnik, ki je vse svoje življenje pošteno in zvesto služil slovenskemu narodu, naj pri Bogu uživa večno plačilo.

Slovesna sveta maša zadušnica bo v petek, dne 19. novembra ob sedmih v stolnici.

V Ljubljani 16. novembra 1943.

Njegovi prijatelji

pogledala; niti besede ni rekla, le zagneto se je smehljala, z rokami uprtimi ob boka. Nova kuharica je bila videti na zunaj manj mogočna. Bila je majhne postave, slabo oblečena in precej zamerjena. Njene oči so uporno gledale v svet. Ko jo je Aminta prvič videl, je izjavil: »Ta ženska je že včeraj bila pomivala v kaki hiralnici...« Kljub vsemu pa je dobro poznala svoj posel. Amarilis je govorila z njo z veliko obzirnostjo. Ženska pa ji je odgovorila: »Gospodična, tukaj more imeti besedo samo ena, vi ali jaz. Ali poznate zgodbo o dveh petelinih v kurniku?«

Nobene nevarnosti ni bilo, da bi tako odgovarjal sluga, ki je bil prava posebej težko zalotiti ga. Amarilis pa je bila zelo pazljiva in je opazila tudi najmanjše napake. Če je našla kako malenkost, mu jo je očitala s toliko strogostjo, da se je sama temu čudila. Sluga je molče sprejel tudi pretirano grajo; sklonil je glavo in jo pogledal s svojimi lepimi očmi. »Da, gospodična...« je dejal. Prosil je, naj mu oprosti, objubljal, da tega ne bo več storil. Stal je pred njo s sklenjenimi rokami in tako ponizno, da bi človek skoraj dal prav Ariani, ki je trdila, da je sluga brez dvoma preoblečen duhovnik, ki se je skrivil bogve iz kakšnega skrivnostnega razloga. Bil je v službi pri Paradijevih komaj dober mesec. Trdil je, da je prišel iz Ligurije, kjer je bil v službi pri neki tuji plemenitašini, kjer se je

priučil finega vedenja, ki je bilo gospej Mariji Luizi tako zelo všeč. Nihče ni znal tako kakor on naznaniti obisk ali prinesiti pismo ali časopis na srebrnem podstavku. Slušal je ukaz, ki je bil izgovorjen s komaj slišnim glasom, medtem ko je ostal gluha za najbolj glasne razgovore gospodarjev in gostov. Izvršil je vsako povelje e mehlijačim se obrazom.

Kmalu so odkrili, da je tudi izvršten šofer. V tej znanosti se je pokazal posebno spretnega, kadar je vodil na sprehod gospe Marijo Luizo, njene bojazni, njen glavobol in njeno strastno željo, da bi opazovala skozi stekla ljudi in trgovine. Gospa Marija Luiza zdaj ni hotela več nikogar drugega, da bi jo spremljal na sprehod. Včasih je izstopila kar sredi pota iz vozila, česar prej ni storila nikoli, samo da bi znanke videla, e koliko eleganco zna sluga odpreti vrata avtomobila in ji ponuditi roko. Bil je res pravi zaklad!

A sluga se ni omejl samo na strogo izpolnjevanje svojih poslov. Znal se je prilagoditi vsem ljudem in vsem okoliščinam. Postajal je celo nekam prizanesljiv, ko so prihajali v hišo Ariani: tovariši. Ariana je privlekla pogostokrat v hišo zelo pozno zvečer celo trumo ljudi obeh spolov, vseh narodnosti in starosti. Treba je bilo takoj pripraviti večerjo, kajti vsi ti ljudje, Nemci, Francozi, Italijani, mladi in stari, možki in ženske, glasbeniki, slikarji, pesniki, vsi so si bili enaki v dveh stvareh: v lakoti

in žeji. Poleti je bila večerja pripravljena na vrtu. Po večerji pa je zaradi klavirja vsa tolpa vdrla v salon. Vzorni sluga je prenesel v salon podstavke krožnike in steklenice. Ostala služinčad je nevoljno stala ob strani. Tonej je poskrbel za vse, ne da bi se pokazal kdaj nepotrpežljivega ali utrujenega, tudi če so gostje ostali v hiši do zore. Ko so odšli, je pogasil luči, zaprl vsa vrata in izginil, ne da bi se zmenil za ves narod. Nikdar ni pobral niti črepij razbitega kozarca, niti cigaretnega ogorka, ki ga je nekdo pustil na klavirju. Vse je bil pripravljen žrtvovati, počitek, spanje, življenje, nikakor pa se ni hotel skloniti ali si umazati rok.

Amarilis pa je vstajala zgodaj in pospravljala sama. Včasih je vstajala celo ponoči, da je nekoliko uredila salon. Zdelo se ji je, da ne more spati, če je v hiši tak nered.

VII.

Včasih se je vrnil Aminta ali oče, medtem ko je Amarilis urejala stole in odstranjevala sledove počevanja. Oče ji je rekel le par ljubeznivih besed kar iz večje. Zaslusila je se ropot palice ali dežnika, ki ga je oče odložil. Aminta pa je ostal nekaj minut na vratih in se norčeval muhasti pometalci. Včasih je vstopil v sobo, se vrnil na najbližji naslonjač in molče gledal sestro z motnimi očmi. Amarilis se je skušala šaliti. Vprašala ga je, zakaj se drži tako kisel, ali se morda vrtča s kakšnega brodoloma ali pa s katerega svojih španskih gradov.